

Inhämtning av uppgifter om elektronisk kommunikation vid Tullverket

1. SAMMANFATTNING

Tullverket har underrättat nämnden om två beslut om inhämtning av uppgifter om elektronisk kommunikation åtta respektive en månad för sent.

Nämnden noterar att Tullverket har vidtagit åtgärder i syfte att undvika liknande fel i framtiden.

2. BAKGRUND M.M.

Säkerhets- och integritetsskyddsmyndigheten har granskat två beslut om inhämtning av uppgifter om elektronisk kommunikation som fattades av Tullverket den 10 februari respektive den 4 september 2015. Besluten fattades med tillämpning av lagen (2012:278) om inhämtning av uppgifter om elektronisk kommunikation i de brottsbekämpande myndigheternas underrättelseverksamhet (inhämtningslagen).

Nämnden underrättades om besluten den 9 november 2015.

Ett beslut om inhämtning bör handläggas inom ett särskilt inhämtningsärende som avslutas när inhämtningen har skett.¹ Nämnden ska underrättas om ett beslut om inhämtning av uppgifter enligt inhämtningslagen senast en månad efter det att ärendet om inhämtning avslutades (6 §). Nämnden har tidigare uttalat att ett ärende om inhämtning får anses avslutat senast när begärda uppgifter kommer den beslutande myndigheten till handa.²

3. UTREDNINGEN

Nämnden har tagit del av handlingarna i inhämtningsärendena. Tullverket har därefter anmodats att yttra sig över när de begärda uppgifterna kom myndigheten till handa och anledningen till att nämnden underrättats om besluten först den 9 november 2015.

¹ Prop. 2011/12:55 sid. 124.

² Se bl.a. nämndens uttalande den 13 februari 2014 ”Inhämtning av uppgifter om elektronisk kommunikation i underrättelseverksamhet vid fyra polismyndigheter” (dnr 162-2013).

Tullverket har i ett remissvar anfört i huvudsak följande. Tullverket kan inte ange exakt datum vad gäller tidpunkten för när de begärda uppgifterna kom myndigheten till handa. Det har inte ingått i Tullverkets rutiner att notera när det begärda materialet i ett ärende kommit in. Det brukar dock ta endast några dagar. En rutin för att notera tidpunkten för när begärt material inkommer till Tullverket kommer att införas i de reviderade styrande och stödjande dokumenten som träder i kraft i början av 2016. Redan nu har emellertid samtliga beslutsfattare informerats om att de ska tillse att en sådan notering görs. Anledningen till att nämnden inte i rätt tid har underrättats om besluten beror på den mänskliga faktorn och bristande handläggningsrutiner i kombination med bristande intern uppföljning. Att nämnden underrättats sent om beslut kommer att åtgärdas genom mycket striktare uppföljning samt löpande information och förtydliganden till samtliga beslutsfattare om gällande regler och rutiner. Tullverket ser mycket allvarligt på de brister i handläggningen som har uppdragats och har därför redan informerat beslutsfattarna om de nya rutiner som införts. För att komma till rätta med den bristande kunskapen om gällande regler har Tullverket också nyligen genomfört en endagsutbildning för beslutsfattarna i syfte att säkerställa en korrekt hantering i framtiden. Tullverket kommer också att regelbundet följa upp att den hantering som beskrivs i de interna styrande och stödjande dokumenten efterlevs.

4. NÄMNDENS BEDÖMNING

Nämnden har underrättats om inhämtningsbesluten först nio respektive två månader efter det att begärda uppgifter borde ha kommit Tullverket till handa, vilket är åtta respektive en månad efter den i 6 § inhämtningslagen föreskrivna tidsfristen.

Inhämtning av uppgifter enligt inhämtningslagen utgör ett hemligt tvångsmedel. Att brottsbekämpande myndigheter enligt inhämtningslagen får besluta om sådana åtgärder innebär att det måste ställas höga krav på kompetens och noggrannhet hos de befattningshavare som hanterar inhämtningsärenden. Nämnden noterar att Tullverket ser allvarligt på de uppmärksammade bristerna och att åtgärder har vidtagits i syfte undvika liknande fel i framtiden.

Nämnden har härutöver inte någonting att anmärka mot Tullverkets handläggning av ärendena.

5. BESLUT

Med detta uttalande avslutas ärendet.

På Säkerhets- och integritetsskyddsmyndens vägnar

Sigurd Heuman

I avgörandet har deltagit: Sigurd Heuman (ordförande), Barbro Thorblad, Cecilia Dalman Eek, Linnéa Darell, Berit Johannesson, Zayera Khan, Christina Linderholm och Mats Sander (enhälligt).

Föredragande: Ylva Öhrström

För expedition till:

Tullverket, KC Analys och underrättelse (dnr ANA 2015-244)